

Úvodník

Metabolický syndróm

V priebehu uplynulého desaťročia sa toho u nás udialo veľa. Aj z pohľadu zdravotníctva a chorého pacienta. Nechcem analyzovať premeny zdravotníctva, na to sú iní, povolanejší. Chcem však pripomenúť tú skutočnosť, že na jednej strane sveta umierajú ľudia z nedostatku (potravy, liekov, sociálneho zabezpečenia...), a na druhej strane sveta z nadbytku, teda vlastne pridaním toho, čo inde chýba. My s istotou patríme k tým druhým. Nuž a preto budeme konfrontovaní s novými epidémiami „z nadbytku kalórií“ - t.j. s obezitou (nadváhou) a diabetom, ktoré však so sebou ťahajú celú náruč sprievodných rizikových faktorov (hypertenzia, dyslipidémia, nedostatok pohybu, zvýšený sklon k fajčeniu).

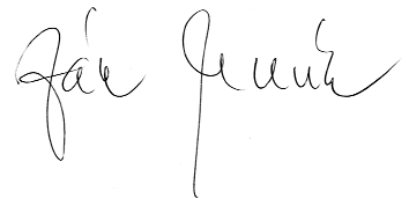
Sme na to pripravení? Uvedomujeme si to? Asi nie. Zhon, nával činností (práce?), nedostatok času nám nedovoľuje analyzovať tieto premeny a poučiť sa z nich. Masmédiá len ponúkajú - zábavu, jedlo, pitie, odpočinok na ďalekých ostrovoch. Hlavne mladí ľudia sú proti tejto reklame (útok) bezbranní. Preto sa ten nadbytok kalórií (a zmien) udeje u mladej generácie, nezriedka u tínedžerov.

Ako liečiť dôsledky, t.j. kardiovaskulárne a iné problémy metabolického syndrómu, to dávno vieme. Dnes však zdravotníctvo ani najvyspelejších štátov nemá dosť (finančných) prostriedkov na „evidence based“ liečbu. Preto jedinou cestou, zdá sa, je prevencia.

Musí začať širšie než iba v zdravotníctve. Teda v rodine už od útleho detstva so správnymi stravovacími návykmi, so vzťahom k športu. Už u detí treba pestovať starosť o vlastné zdravie a o hierarchiu hodnôt života (tým sa posilní odolnosť proti nesprávnej reklame). Zdravotníctvo môže pomôcť edukačnými príručkami pre rodinu, pre jedinca, pre školstvo. Len touto „ofenzívou na celom fronte“ je metabolický syndróm zvládnuteľný. Dokážeme to? V krátkej dobe uvidíme. Môže to dokázať každý človek, len musí chcieť. Bol by som rád, keby by sme v našich ambulanciách alebo na iných fórach boli aspoň sčasti úspešní.

V Bratislave, 20. 9. 2004

MUDr. Ján Murín

prof. MUDr. Ján Murín, CSc.

zástupca prednostu I. internej kliniky FN a LF UK v Bratislave

1. Interná klinika, Fakultná Nemocnica Mickiewiczova ul. 13., 813 69 Bratislava, Slovakia

Vzdelanie: absolvovanie štúdia na Lekárskej Fakulte Univerzity Komenského, Bratislava, júl 1973

Hlavné oblasti záujmu: akútny infarkt myokardu, hypertenzia, echokardiografia, kongestívne srdcové ochorenie
Členstvo v nasledovných lekárskejších a vedeckých spoločnostiach: člen Slovenskej internistickej spoločnosti (25 rokov), člen Slovenskej kardiologickej spoločnosti (23 rokov), člen výboru Slovenskej kardiologickej spoločnosti (11 rokov), člen pracovnej skupiny neinvazívnej kardiológie (15 rokov), člen výboru Slovenskej internistickej spoločnosti a t. č. prezident (od r. 2000), 3-mesačný pobyt na Kardiologickej klinike University of Rochester, NY, USA, člen redakčnej rady Kardiológie (časopis), člen redakčnej rady Vnitřního

lékařství (časopis České a Slovenské internistické společnosti), od mája 2001 Fellow of European Federation of Internal Medicine (FEFIM), od 1. 1. 2003 Fellow of American College of Physicians (FACP)